

MIELŐTT ELBÚCSÚZUNK

KAVAGUCSI TOSIKADZU

MIELŐTT ELBÚCSÚZUNK

KAVAGUCSI TOSIKADZU

KOSSUTH KIADÓ

A fordítás alapja:
Toshikazu Kawaguchi: さよならも言えないうちに
First published in 2021 by Sunmark Publishing, Inc.
Tokyo, Japan

Hungarian translation rights arranged
with Sunmark Publishing, Inc.,
through Gudovitz & Company Literary Agency
New York, USA

Fordította
ERDŐS VERONIKA

Szerkesztette
WINTER ANGÉLA

Borítóterv
GOART DESIGN BT.

ISBN 978-963-636-361-1

Minden jog fenntartva

© Toshikazu Kawaguchi 2021
© Kossuth Kiadó 2024
© Hungarian translation Erdős Veronika 2024

Ha visszamehetnél az időben,
kivel szeretnél találkozni?

Tartalom

A férj 11

A férfi, aki elfelejtett elmondani valami fontosat
a feleségének

A búcsú 75

Az asszony, aki nem tudott elbúcsúzni
a szeretett kutyájától

A lánykérés 127

A barátnő, akinek megkérték a kezét,
de nem tudott választ adni

Az elutasítás 205

A lány, aki elüldözte az apját

A férj

– Tehát hiába igyekszem, a jelen nem fog változni?

– tudakolta Kadokura Mondzsi, miközben kérdőn oldalra biccentette ősz hajszákkal tarkított fejét. Ez a mozdulat lesodorta a feje búbján lévő cseresznyevirág-szirmokat, amik lágyan hullottak alá a földre. A hangulatfények, egyben a kávézó egyetlen világításának halvány, szépiaszínű derengésében állt, és olyan erősen hunyorgott a kis noteszébe írt jegyzetekre, hogy az orra szinte a füzethez ért.

– Mit jelent ez konkrétan?

– Nos... – kezdett bele a válaszba Tokita Nagare, a kávézó tulajdonosa, akinek mandulavágású szeme volt. A több mint két méter magas, hatalmas termetű férfi mindig fehér szakácsruhát viselt.

– Vegyük például ezt a pénztárgépet. A Japánban használt kasszákhoz képest ez egy elég régi darab, ezért állítólag igen értékesnek számít. Egyébként még üresen is negyven kilót nyom, hogy ne lehes-

sen egykönnyen ellopni. De mégis, tegyük fel, hogy egy nap ellopják ezt a pénztárgépet – magyarázta, és rácsapott a kezével a pulton lévő masinára. – Ha ez megtörténne, akkor természetesen az ember vissza akarna térni a múltba, hogy elrejtse valahova. Vagy talán megbízna valakit, hogy álljon őrt, megakadályozva ezzel, hogy bárki belépjen a kávézóba, és ellopja, igaz?

– Így van, én is így tennék – bólintott egyetértően Kadokura.

– Ez azonban sajnos nem megoldás. Bármennyire is igyekeznénk megakadályozni, a tolvaj akkor is bejutna a kávézóba, és ellopná a pénztárgépet, még akkor is, ha jól el lenne rejtve.

– Hát meg kell hogy mondjam, ez igen érdekes! Mi lehet a tudományos magyarázata? Érdekelne az ok-okozati összefüggés. Talán egyfajta pillangóhatás? – kérdezte izgatottan Kadokura, és csillogó szemmel nézett Nagaréra.

– Pillangóhatás? – Most Nagarén volt a sor, és kérdőn ő is oldalra biccentette a fejét.

– Ez egy elmélet. Edward Lorenz meteorológus vetette fel egy előadáson, amit 1972-ben tartott az Amerikai Tudományfejlesztési Egyesület előtt. Tud-

ja, van egy japán közmondás: ha fúj a szél, a hordókészítők jól járnak.*

– Értem.

– De az elképzelés, miszerint a jelen nem változik, talán nem is *hatás*, inkább *korrekció*? Ha így van, akkor ez kizárja a pillangóhatást. Ettől válik még izgalmasabbá! – motyogta lelkesen, miközben valamit lejegyzett a noteszbe.

– Nos, az igazat megvallva, nekünk eddig csak annyit mondtak, hogy ez a szabály, ez az egyetlen magyarázat. Igaz, Kazu? – mondta Nagare, és a mellette álló Tokita Kazura sandított, megerősítésre várva.

– Igen, így van – felelte Kazu anélkül, hogy felnézett volna. Épp közömbös arckifejezéssel törölgette a poharakat. Kazu Nagare unokahúga volt,

* Ez a közmondás azt jelenti, hogy néha két, látszólag teljesen összefüggéstelen dolog hatással van egymásra. A közmondás egy hosszú gondolatmenet eredménye: ha fúj a szél, nagy porfelhő támad. Ha a por belemegy az emberek szemébe, akkor megvakulnak, a vakok pedig a megélhetés érdekében *samiszenen* (háromhúrú pengetős hangszer) kezdenek játszani. A hangszer macskabőrből készült, emiatt fel kell áldozni sok macskát, így az egerek elszaporodnak. A sok-sok egér pedig megrágcsálja az emberek hordóit, így a hordókészítők nagyon jól járnak, ha fúj a szél. (A *ford.*)

és pincérnőként dolgozott a kávézóban. Fehér inget, fekete mellényt és sommelierkötényt viselt. Világos bőre és keskeny, mandulavágású szeme volt – összességében szép vonásokkal rendelkezett, de nem igazán volt karakteresnek nevezhető a megjelenése. Ha az ember egyszer ránéz, majd lehunyja a szemét, nehezen tudja újra felidézni az arcvonásait.

Amíg nem követte Nagare tekintetét, és pillantotta meg Kazut, még Kadokura is megfélekedett arról, hogy van még itt rajtuk kívül valaki. Nem volt egy feltűnő személyiség, a jelenléte szinte beolvadt a környezetbe.

– Szóval, Kadokura professzor, Ön kivel akar találkozni a kávézóban? – kérdezte Kijokava Fumiko, aki hirtelen beleszólt a beszélgetésbe.

– Kérem, hanyagoljuk a professzor megnevezést, Kijokava kisasszony. Én már nem vagyok tanár – válaszolta halvány mosollyal Kadokura, miközben szégyenlősen megvakarta a fejét.

Fumiko korábban már visszatért a múltba a kávézóban, hogy újra találkozhasson egy szerelmével, akivel elváltak az útjaik. Ezután törzsvendéggé

vált, és munka után szinte naponta bejött a kávézóba. Most épp a pultnál ült, a pénztárgéphez közel.

– Ó, ismerik egymást? – kérdezte Nagare.

– Kadokura professzor tartotta a régészetórát az egyetemen, ahová jártam. De ő nem ám csak egy régészprofesszor. Kalandorként körbejárta az egész világot. Emiatt az előadásai elképesztően izgalmasak voltak, kiváló oktató volt – válaszolta Fumiko.

– Biztos vagyok benne, hogy Ön az egyetlen, aki ilyen módon méltatná az óráimat. Hozzátenném, hogy Ön pedig kitűnő tanuló volt, mindig csoportelső.

– Ugyan, ugyan... Én csak utálok veszíteni a többiekkel szemben – felelte Fumiko, és szerényen legyintett a kezével. Azonban hiába szerénykedett, Fumiko autodidakta módon hat nyelvet sajátított el a gimnáziumi évek alatt, az egyetemen pedig a legjobb hallgatóként végzett. Bár már nem tanított, Kadokura nem véletlenül ismerte fel, mivel Fumiko tehetsége nyomot hagyott az emberben, és az ő esetében egyértelműen nem csak arról volt szó, hogy nem szeretett veszíteni. – Professzor úr, árulja el, Ön kihez akar visszamenni a múltba?

– Ó, igen, persze. Hol is tartottunk? Hát, igazából... – kezdett bele Kadokura, majd elfordította a tekintetét a pultnál ülő Fumikóról, és az összekulcsolt kezét kezdte bámulni. – Szeretnék még egyszer beszélni a... feleségemmel – mondta halkán.

– A feleségével? Csak nem... – szölt Fumiko, és a lehető legdiszkrétebben próbálta feltenni azt a bizonyos kérdést, amire Kadokura azonnal rávágta:

– Ó, nem, nem halt meg.

Kadokura válasza hallatán Fumiko vonásai el-lágyultak, de a férfi arca továbbra is komor maradt. Érezték, hogy valami ott lapulhat a háttérben, így Fumiko és Nagare csendben, lélegzet-visszafojtva várták a következő szavakat.

– Életben van – folytatta –, de egy balesetben agykárosodást szenvedett, emiatt vegetatív állapotban van. Már majdnem két és fél éve kómában fekszik. A hasonló állapotban lévő betegek általában legfeljebb három-öt évet élnek túl, ezért azt mondták, hogy a korát tekintve valószínűleg hamarosan meghal.

– Sajnálattal hallom. Ezek szerint talán azt remélte, hogy visszatérhet a múltba, és megakadá-

lyozhatja a felesége balesetét? Ha ez volt a terve, akkor szörnyen sajnálom, de ahogy már korábban elmagyaráztam... – mondta Nagare, mire Kado-kura kicsit megrázta a fejét, és így válaszolt:

– Nem, megértem. Elismerem, hogy volt bennem némi remény, de az igazat megvallva... – A férfi megvakarta a szemöldöke fölötti részt. – Erősebb bennem a kíváncsiság – felelte, és zavarában felnevetett, miközben eltorzultak a vonásai.

– Hogy érti ezt? – kérdezte Fumiko értetlenül.

– Hát mi lehetne ennél érdekesebb, mint hogy hiába tudok visszamenni az időben, de mégsem tudom megváltoztatni a jelent? – válaszolt gyermeki csillogással a szemében, azonban a tekintete egy pillanat alatt elsötétült. – Ez bizonyára nem helyénvaló, hisz mindeközben a feleségem kómában van.

– Ó, higgye el, egyáltalán nem – szólt Fumiko, miközben kínjában mosolyogni próbált. Valójában azt gondolta, hogy egyáltalán nem helyénvalók a férfi gondolatai.

– Látják, ilyen a természetem, ez nagyon sok gondot okozott a feleségemnek. Fiatalkorom óta a régészet bűvöletében élek, csak arra szakítottam

időt az életemben, ami igazán érdekelt. És ha ez még nem lenne elég, kalandorként bejártam a világot, alig voltam otthon. Ugyanakkor a feleségem soha egy szóval sem panaszkodott nekem emiatt, vezette a háztartást, és nevelte a gyerekeinket. Aztán a gyerekek egymás után elhagyták a fészket, és mire észbe kaptunk, ketten maradtunk, de én továbbra is egyfolytában utazgattam, magára hagyva a feleségemet. Aztán amikor egy napon hazatértem, már kómában feküdt – mesélte, szinte levegőt sem véve, majd elővett egy kis fényképet a jegyzetfüzetéből. Egy fiatal pár mosolygott rajta, Nagare és Fumiko számára nyilvánvaló volt, hogy Kadokura és a felesége. Amikor alaposabban szemügyre vették, a háttérben megláttak egy nagy ingaórát, ami pont olyan volt, mint a kávézóban lévő három óra közül az egyik.

– Ez a fénykép ebben a kávézóban készült rólunk, huszonnégy vagy talán huszonöt évvel ezelőtt. Hallottak már az instant fényképezőgépről, ugye?

– Az instaxra gondol? – kérdezett vissza Fumiko.

– Ezek szerint manapság így hívják? Nagy divat volt akkoriban, a fotózás után azonnal meg lehetett nézni a kész képet. A kávézó tulajdonosa fotózott le minket egy ilyen géppel, úgymond emlékül.

– Az anyám volt az, imádta a legújabb divatos kütyüket. Gondolom, el akart dicsekedni az új szerzeményével, és csak egy ürügy volt, hogy *emlékül* készíti – jegyezte meg Nagare egy félmosolyal, miközben megvonta a vállát.

– A feleségem azt kérte, hogy ez mindig legyen nálam, mert szerinte ez egy kabala, ami megvéd engem. Persze nincs semmi tudományos alapja annak, hogy egy fénykép szerencsehozó amulett lehetne – mondta Kadokura, miközben meglibentette a fotót.

– Tehát vissza szeretne menni arra a napra, amikor az a fotó készült?

– Nem. Én a fotókészítés napja óta nem jártam ebben a kávézóban, de azt hiszem, a feleségem néha eljött ide, hogy találkozzon a gyerekeinkkel. Ha lehet, két-három évvel azelőttre szeretnék visszamenni, hogy kómába esett.

– Értem – felelte Nagare, és egy pillanatra a fehér ruhás nőre pillantott, aki a kávézó legtávolabbi sarkában ült. Szinte áttetsző, fehér bőre és hosszú, fekete haja volt, és csendben olvasott egy könyvet.
– Van még kérdése?

– Hát... – Kadokura visszatette a fényképet a noteszába, és kinyitotta azt az oldalt, amelyre az előbb jegyzetelt, majd ismét olyan közletről hunyorgott a füzetbe, hogy az orra majdnem a füzethez ért. – Azt hiszem, a kérdésem összefügg azzal az imént említett szabállyal, hogy a jelen nem változik, amiről az előbb beszéltünk, de...

– Mi lenne az?

– Hogyan maradnak meg a jövőből érkezett emberek szavai a meglátogatott emberek emlékezetében?

– Tessék? Nos, ez... Ööö... – Nagare nem tudta azonnal értelmezni Kadokura kérdését, ezért összeszovonta a szemöldökét, és oldalra biccentette a fejét. – Hogy érti ezt pontosan?

– Bocsánat, nem fejtettem ki eléggé – magyarázta Kadokura, és megvakarta a homlokát. – Az világos, hogy van valamiféle szabály, ami egy erőként működik, és megakadályozza, hogy a jelenben vál-

tozások menjenek végbe. Arra lennék kíváncsi, hogy ez a szabály csak a *jelenre* van hatással, vagy az *emlékezetre* is?

Nagare még mindig nem értette, továbbra is ott lebegett előtte egy képzeletbeli kérdőjel.

– Más szóval, azt szeretném tudni, hogy ha például az emberek megtudnák, hogy a pénztárgépet el fogják lopni, akkor ezt a ténytet mint emléket kitörli vagy megváltoztatja-e az Önök által említett szabály.

– Á, igen, most már értem – mondta Nagare, miközben bólogatott összefont karral.

– És? Mi történne? – vágott közbe Fumiko Kadokura helyett.

– Nos, lássuk csak... – töprengett Nagare, mert nem tudott rögtön válaszolni. Neki eddig eszébe sem jutott ezen elmélkedni, és nem értette, hogy Kadokura egyáltalán miért gondol ilyesmire. Tudomása szerint ezt a kérdést még senki nem tette fel, de most már Fumiko is kíváncsian bámult Nagare arcába, a válaszra várva. Fumiko egyszer visszatért a múltba, hogy találkozzon a szerelmével, akivel ebben a kávézóban szakítottak. Márpedig ennek a kávézónak volt még egy szabálya,

miszerint ha valaki egyszer már visszatért a múltba, soha többé nem teheti meg újra. Tehát ez a beszélgetés nem is érintette Fumikót, ő mégis úgy faggatta a férfit, mintha csak Kadokura segédje lenne.

Nagare arcán ráncok jelentek meg a szemöldöke között, és letörölte homlokáról az izzadságot, miközben a szeme még jobban összeszűkül.

– Ööö... – Ez volt minden, amit Nagare ki tudott nyögni.

– Az emlékeket nem érinti a szabály.

Ezt a frappáns választ ezúttal nem Nagare, hanem a mellette álló Kazu mondta ki, aki befejezte a poharak törölgetését, és már a papírszalvéták összehajtogatásával foglalatzkodott. Átható, tiszta hangja volt, és miközben kimondta ezt a döntő fontosságú választ, a keze egy pillanatra sem állt meg.

– Vannak esetek, amikor az emberek hiába tudják az igazságot, úgy tesznek, mintha nem tudnák – folytatta. – Az, aki tudja, hogy el fogják lopni a pénztárgépet, egyszerűen eljátssza, hogy nem tudja, és így indul neki annak a bizonyos napnak. A szabály itt lép érvénybe: az *eljátásznál*. Nem

avatkozik be ugyan az emlékezetbe, de nem is arról van szó, hogy az illetőt meglepetésként érintené a lopás. Az illető minden napját azzal tölti, hogy aggódik, amíg a lopás meg nem történik, hisz tudja, hogy meg fog történni, de hogy miként érzékeli, és milyen módon él ezzel az információval, az már csak rajta múlik. Az ember az emlékeit és a belőle fakadó érzelmeit csakis maga birtokolhatja és irányíthatja. Ezek pedig mind kívül esnek a szabály hatókörén.

Kazu magyarázatát hallva Kadokura arckifejezése egy csapásra felderült, majd felállt.

– Értem. Ez nagyszerű, épp ezt akartam hallani. Így már nem aggódom semmi miatt. Kérem, hadd térhessek vissza azelőttre, hogy a feleségem kómába esett – mondta Kadokura, majd felállt a pultnál lévő székből, és mélyen meghajolt.

– Ahogy óhajtja – felelte Kazu hűvösen.

Fumiko ránézett Kazura, és hangosan tapsolt, miközben Nagare megilletődve bámult maga elé.

Kazu okfejtése nem egy új szabály volt, hanem tény, amely a második szabály árnyékában rejtőzött, és Kadokura kérdezősködése hozta felszínre.

Ha visszatérsz a múltba, a jelen nem fog megváltozni, hiába minden próbálkozás. Ugyanakkor a szabály hatással van az adott szituációra, és megakadályozza a jelen változását, de az emberek emlékezetébe nem avatkozik bele.

Kadokura figyelmét főleg az emlékezetre gyakorolt hatás kötötte le, nem pedig az, hogy a jelen nem fog megváltozni.

Jobban belegondolva, ez egy nagyon is fontos dolog – gondolta magában Nagare, tekintetét a menyegyzetre emelve. Ekkor realizálta, hogy ezek a szabályok mennyire összetettek és mélyre hatolóak.

– A következő szabály pedig... – folytatta volna Kazu a magyarázatot, de Kadokurát elnézve világos volt számára, hogy a többi szabály nem olyan fontos a férfinak.

Hiába taglalta Kazu, hogy nem állhat fel a székeről, és hogy az ott töltött idő korlátozott, a férfi csak egyszerű válaszokat bökött ki: „Értettem.” Viszont rögtön gyermeki csillogás gyúlt a szemében, amikor Kazu a fehér ruhás nőről kezdett beszélni, és arról, hogy ő egy kísértet, akit ha valaki megpróbálna erőszakkal arrébb ültetni, megátkozna az illetőt.